

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Засаг даргын 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХЭА-2022/10/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Чингис хот

2022 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Эрдэнэбаатар
Утас: 70562112

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа
Утас: 99775390

Ахлах аудитор: Н.Туяа
Утас: 99799709

Цахим хаяг: www.audit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

CONTENTS

1	Аудитын гэрчилгээ	3
2.	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	4
2.1	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	4
2.2	Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	5
2.3	Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.4	Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	8
2.5	Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	9
4.6	Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	12
3.	Аудитын тайлан	14
3.1.	Оршил	14
3.2	Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй	14
3.3	Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт	14
3.4	Материаллаг байдал	15
3.5	Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	15
3.5.1	Мөнгөн хөрөнгө	15
3.5.2	Авлага	16
3.5.3	Урьдчилгаа	16
3.5.4	Бараа материал	17
3.5.5	Үндсэн хөрөнгө	18
3.5.6	Өр төлбөр	19
3.5.7	Засгийн газрын хувь оролцоо	19
3.6	Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	20
3.7	Шилэн дансны мэдээлэл	23
3.9	Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	24
3.10.	ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ	25
4.	МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ	25
5.	Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	28

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газар
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг

Утас: 70-56-21-47, Факс: 70-56-21-12

E-mail: khentii@audit.gov.mn

2022.04.19 № 399
танай _____ -ны № _____ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН БИНДЭР
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Э.МӨНХ-ОЧИР ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт гаргах тухай

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

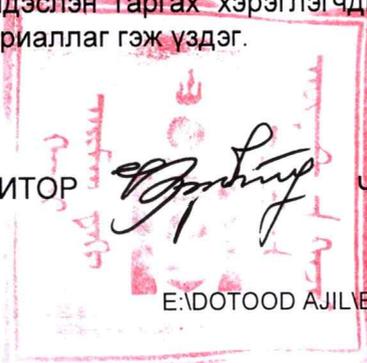
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		5,014,065.60	1,395,886.10
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	211,970.90	372,220.60
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	397,622.70	422,310.90
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	1,789.80	4,199.90
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	4,402,682.30	597,154.70
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		5,020,131.40	17,061,699.80
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	5,020,131.40	17,061,699.80
39200	Биет хөрөнгө		4,664,483.00	16,691,241.20
39300	Биет бус хөрөнгө	13	355,648.40	370,458.50
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		10,034,197.10	18,457,585.90
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		12,257.00	695.6
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	12,257.00	695.6
41300	Өглөг	17а, 17б	12,257.00	695.6
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		10,021,940.10	18,456,890.30
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		10,021,940.10	18,456,890.30
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан		2,765,202.70	2,777,394.50
51101	Өмч /төрийн/ /ГӨҮГ/		123,235.90	588,571.80
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		6,425,397.40	14,238,050.50
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		708,104.00	852,873.50
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		10,034,197.10	18,457,585.90

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		5,915,899.60	16,041,128.10
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		197,285.40	315,165.10
110	Орлогын албан татвар		135,718.40	116,518.10
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		135,718.40	116,518.10
113	Хөрөнгийн албан татвар		2,096.00	117,434.90
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		59,470.90	81,212.10
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	3,286,140.50	12,239,184.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого		3,286,140.50	12,239,184.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		2,432,473.70	3,486,778.80
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	2,952,963.00	7,967,711.20
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		2,952,963.00	7,967,711.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		2,758,040.20	7,785,916.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		1,524,649.40	2,043,195.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		193,079.30	266,589.40
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		231,206.50	323,469.40
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		60,572.00	94,023.80
2105	Нормативт зардал		40,944.60	230,991.70
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		17,612.70	31,671.40
2107	Томилолт, зочны зардал		9,917.50	10,997.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		353,880.50	454,078.70
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		326,177.60	4,330,898.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		194,922.80	181,795.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		2,962,936.50	8,073,416.90
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		1,829,373.20	186,945.70
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		1,133,563.40	7,886,471.20

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2020 оны 12-р сарын 31	2021 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		3,120,399.60	4,267,606.00
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		197,285.40	315,165.10
110	Орлогын албан татвар		135,718.40	116,518.10
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		135,718.40	116,518.10
113	Хөрөнгийн албан татвар		2,096.00	117,434.90
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		59,470.90	81,212.10
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		10,858.60	20,684.80
1181	Газрын төлбөр		3,318.80	4,001.70
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		45,293.60	56,525.60
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		488,864.50	636,034.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого		488,864.50	636,034.80
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		2,434,249.80	3,316,406.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		2,851,571.20	3,776,798.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		2,851,571.20	3,776,798.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		2,653,458.20	3,581,232.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		1,625,891.00	2,189,511.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		221,703.10	309,348.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		263,618.20	318,708.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		270,484.10	275,620.40
2105	Нормативт зардал		37,796.70	197,930.50
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		53,338.60	39,343.50
2107	Томилолт, зочны зардал		9,917.50	10,307.50
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		101,549.90	149,297.60
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		69,159.00	91,165.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		198,113.00	195,565.20
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		268,828.40	490,807.90
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		170,434.60	330,458.20
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		170,434.60	330,458.20
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		170,434.60	330,458.20

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		-170,434.60	-330,458.20
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		-59,778.90	-100
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		59,778.90	100
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		38,615.00	160,249.70
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		173,355.90	211,970.90
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		211,970.90	372,220.60

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,896,818.20	0	8,896,818.20
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-380.3	0	-380.3
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	8,896,438.00	0	8,896,438.00
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-8,061.30	0	-8,061.30
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	1,133,563.40	0	1,133,563.40
10	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	10,021,940.10	0	10,021,940.10
11	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	10,021,940.10	0	10,021,940.10
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	485,873.60	0	485,873.60
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	10,507,813.60	0	10,507,813.60
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	62,610.80	0	62,610.80
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	7,886,471.20	0	7,886,471.20
20	2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	18,456,890.30	0	18,456,890.30

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Нийт дүн		
	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,463,854.0	3,189,216.3	272,644.1
21 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,112,364.4	2,975,916.3	134,454.5
210 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,051,864.2	2,936,108.7	113,761.8
2101 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,041,092.1	1,998,423.0	42,254.3
210101 Үндсэн цалин	1,233,765.5	1,208,202.9	23,804.8
210102 Нэмэгдэл	607,690.2	608,641.2	452.3
210103 Унаа хоолны хөнгөлөлт	12,021.0	10,031.5	2,071.2
210104 Урамшуулал	143,266.7	140,304.9	2,961.8
210105 Гэрээт ажлын хөлс	44,348.7	31,242.5	12,964.3
2102 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	278,405.7	260,928.0	16,637.6
210201 Тэтгэврийн даатгал	196,663.8	184,083.5	12,005.1
210202 Тэтгэмжийн даатгал	20,435.7	19,986.4	383.0
210203 ҮОМШӨ-ний даатгал	16,348.2	16,260.4	29.7
210204 Ажилгүйдлийн даатгал	4,087.4	3,718.8	360.4
210205 Эрүүл мэндийн даатгал	40,870.6	36,878.9	3,859.3
2103 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	313,160.1	311,182.4	1,927.6
210301 Гэрэл, цахилгаан	35,380.9	26,793.6	8,537.2
210302 Түлш, халаалт	274,747.2	283,448.7	(8,701.5)
210303 Цэвэр, бохир ус	3,032.0	940.1	2,091.9
2104 Хангамж, бараа материалын зардал	72,808.9	72,194.6	592.5
210401 Бичиг хэрэг	7,027.8	7,172.2	(144.4)
210402 Тээвэр, шатахуун	35,761.3	35,719.2	41.1
210403 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,660.5	6,160.5	500.0
210404 Ном, хэвлэл	926.9	887.1	19.1
210405 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,233.1	1,107.7	125.4
210406 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,199.3	21,148.0	51.4
2105 Нормативт зардал	138,673.3	88,836.3	49,837.0
210501 Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	41,021.5	40,974.6	46.9
210502 Хоол, хүнс	88,494.6	38,718.3	49,776.3
210503 Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	9,157.2	9,143.4	13.9
2106 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	73,896.6	73,868.3	27.7
210601 Багаж, техник, хэрэгсэл	49,045.4	49,042.1	3.3
210602 Тавилга	5,830.0	5,829.4	-

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210604 Урсгал засвар	19,021.2	18,996.8	24.4
2107 Томилолт, зочны зардал	10,461.1	9,757.5	701.3
210702 Дотоод албан томилолт	10,461.1	9,757.5	701.3
2108 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	43,447.1	42,685.2	347.9
210801 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,356.0	32,347.4	8.0
210802 Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,824.3	3,824.3	-
210803 Даатгалын үйлчилгээ	707.6	540.6	104.1
210804 Тээврийн хэрэгслийн татвар	511.9	349.1	160.9
210805 Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	166.3	50.0	30.3
210806 Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,200.0	4,200.0	-
210807 Газрын төлбөр	1,681.0	1,373.8	44.6
2109 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,919.3	78,233.4	1,435.8
210901 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,267.1	66,608.7	1,408.7
210902 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,652.2	11,624.8	27.1
213 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	60,500.2	39,807.5	20,692.7
2131 Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	2,100.0	2,095.9	4.1
213101 Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	2,100.0	2,095.9	4.1
2132 Бусад урсгал шилжүүлэг	58,400.2	37,711.7	20,688.5
213205 Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	46,071.2	25,408.3	20,662.9
213207 Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	4,592.4	4,592.4	-
213209 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,736.6	7,711.0	25.6
22 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	226,419.6	213,200.0	13,219.6
223001 Бусад хөрөнгө	226,419.6	213,200.0	13,219.6
23 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	125,070.0	100.0	124,970.0
230001 Эргэж төлөгдөх зээл	125,070.0	100.0	124,970.0
III ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,463,854.0	3,364,918.1	96,942.2
31 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,104,815.2	2,000,325.5	104,489.7
310003 Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,104,815.2	2,000,325.5	104,489.7
32 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,140,424.2	1,235,336.6	(96,339.0)
320001 Орон нутгийн төсвөөс	1,012,595.7	1,107,508.1	(96,339.0)
320002 Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	127,828.5	127,828.5	-
33 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	22,953.5	17,799.6	5,153.9
330002 Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	22,953.5	17,799.6	5,153.9

35 ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	195,661.1	111,456.4	83,637.7
350001 Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	101,629.5	75,277.4	26,352.1
350002 Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	29,800.0	36,179.1	(6,946.1)
350003 Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	64,231.6	-	64,231.6
4 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	72,402.7	(72,402.7)
5 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	248,104.5	(248,104.5)
6 ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,343	1,343	-
61 БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	21	21	-
610001 Төсвийн байгууллага	21	21	-
62 АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	163	163	-
620001 Удирдах ажилтан	14	14	-
620002 Гүйцэтгэх ажилтан	103	101	2
620003 Үйлчлэх ажилтан	42	44	(2)
620004 Гэрээт ажилтан	4	4	-
63 СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	996	996	-
630 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	795	795	-
630001 Төрийн өмчит ЕБС	795	795	-
631 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	201	201	-
631001 Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	201	201	-
65 ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	163	163	-
650001 Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	-
650004 ССБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	65	65	-
650006 Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	5	5	-
650008 Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	23	23	-
650009 Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	53	53	-
650011 Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8	-

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Нийт дүн
II НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	335,593.8
21 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	261,680.1
210 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	210,862.1
2101 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	46,267.1
210102 Нэмэгдэл	24,863.1
210104 Урамшуулал	18,851.7
210105 Гэрээт ажлын хөлс	2,552.3
2102 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	5,896.8
210201 Тэтгэврийн даатгал	4,443.9
210202 Тэтгэмжийн даатгал	368.1
210203 ҮОМШӨ-ний даатгал	294.5
210204 Ажилгүйдлийн даатгал	71.9
210205 Эрүүл мэндийн даатгал	718.5
2103 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,500.0
210302 Түлш, халаалт	1,500.0
2104 Хангамж, бараа материалын зардал	10,376.2
210401 Бичиг хэрэг	2,902.6
210402 Тээвэр, шатахуун	3,576.3
210403 Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215.0
210405 Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	131.8
210406 Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,550.5
2105 Нормативт зардал	109,094.2
210501 Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	96,859.2
210502 Хоол, хүнс	12,235.0
2106 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,798.5
210601 Багаж, техник, хэрэгсэл	5,069.3
210604 Урсгал засвар	729.2
2107 Томилолт, зочны зардал	550.0
210702 Дотоод албан томилолт	550.0
2108 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,262.8
210801 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,262.8
2109 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	14,116.6
210901 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,556.6
210902 Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,560.0
213 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	50,818.0
2132 Бусад урсгал шилжүүлэг	42,712.0
213209 Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	42,712.0
2133 Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	8,106.0
213305 Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	89.2

213405 Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	8,016.8
22 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	73,913.7
2200 Дотоод эх үүсвэрээр	73,913.7
223001 Бусад хөрөнгө	70,000.0
225106 Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,913.7
I ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	360,214.2
1311 Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	360,214.2
131101 Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	165.0
131104 Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	315,699.7
131105 Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	44,349.6
III НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	24,620.4
10 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	24,620.4

3. Аудитын тайлан

3.1. Оршил

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг төсвийн төвлөрүүлэн захирагч Э.Мөнх-Очир танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналыг боловсронгуй болгох, авлагыг барагдуулах зөвлөмжийг менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 03 дугаар сарын 15 -аас 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2021 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Н.Туяа хариуцаж гүйцэтгэв.

Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 93 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Төсвийн тухай хуульд “төсвийн төвлөрүүлэн захирагч” гэж төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас хуваарилсан чиг үүргийн төсвийг төлөвлөх, төсвийн шууд захирагчид хуваарилах, хяналт тавих, хууль тогтоомжийн дагуу захиран зарцуулах, гүйцэтгэлийг тайлагнах эрх бүхий этгээдийг” гэж тодорхойлсон байна.

Төсвийн тухай хуулийн 5.4.-д Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь түүнд харьяалагдах төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ гэж заасан байна. Үүнд:

15.4.1.төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн энэ хуулийн 14.2.2, 14.2.3, 14.2.5, 14.2.8–д заасан болон төсвийн шууд захирагчийн энэ хуулийн 16.5-д заасан бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх;

15.4.2.энэ хуулийн 14.2.8-д заасан тайланг нэгтгэн харьяа төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэх.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Биндэр сумын Засаг дарга нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа төсвийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас 2021 онд дотоод аудит, хяналт шалгалт хийгдээгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Биндэр Нийтлэг үйлчилгээний газар нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж мөрдөж ажиллаагүй, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй зөрчил илэрсэнд зөрчлийг арилгах 2 зөвлөмж хүргүүлээ.

3.4 Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшнийг дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 5,780.9 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 57.8 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 43.4 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 212.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 372.2 сая төгрөг болж, 160.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт (+), Бууралт (-)</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
<u>Касст байгаа бэлэн мөнгө</u>	0.4	0	0	0
<u>Банканд байгаа бэлэн мөнгө</u>	211.2	367.6	156.4	94
<u>Замд яваа мөнгөн хөрөнгө</u>	0.4	4.6	4.2	0.6
<u>Хадгаламж</u>	0	0	0	0
<u>Дүн</u>	212.0	372.2	160.6	100

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд орон нутгийн ерөнхий орлогын 77.5 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 132.0 сая төгрөг, Жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжих сангийн 27.9 сая төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангийн 80.3 сая төгрөг, Байгаль хамгаалах сангийн 1.9 сая төгрөг, Сум дундын эмнэлгийн 30.6 сая төгрөг, ЗДТГ-ын ахмадын сангийн 1.1 сая төгрөг, Соёлын төвийн ахмадын сангийн 0.3 сая төгрөгийн, Биндэр нийтлэг үйлчилгээний газрын 2.9 сая төгрөг, Биндэр Ой ангийн 17.7 сая төгрөг, Эмийн эргэлтийн сангийн 0.001 сая төгрөг, нийт 372.2 сая төгрөг байна.

Үүнээс 347.0 сая төгрөг төрийн сангийн, 20.6 сая төгрөг арилжааны банкны харилцах дансанд, байршиж, 4.6 сая төгрөгийн замд яваа мөнгө байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Цэцэрлэг Е баримтгүй худалдан авалт хийж мөнгөн зарлага гаргасан, анхан шатны баримтын бүрдүүлэлт хангалтгүй 16,307.2 мянган төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөвлөмж хүргүүлсэн.

3.5.2 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 397.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 422.3 сая төгрөг болж, 24.7 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 2. Авлагын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/ Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2.4	0.1	(2.3)
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	174.5	174.5
Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	-	-
Зээлийн хүүгийн авлага	-	-	-
Дансны авлага /ТӨҮГ/	-	-	-
Бусад авлага	81.9	9.7	(72.2)
Зээлийн авлага	313.3	238.0	(75.3)
Дүн	397.6	422.3	24.7

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Авлагын үлдэгдэлд Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас олгосон зээлийн авлага 81.3 сая төгрөг, Сум хөгжүүлэх сангаас олгосон зээлийн авлага 156.7 сая төгрөг, Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 1.2 сая төгрөгийн, ЗДТГ-ын 8.1 сая төгрөгийн, Сум дундын эмнэлгийн Эрүүл мэндийн даатгалаас авах төлбөртэй үйлчилгээний авлага 174.5 сая төгрөгийн, байгууллагаас авах 0.5 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас олгосон зээлийн авлага өмнөх оноос 19.7 сая төгрөгөөр, Сум хөгжүүлэх сангаас олгосон зээлийн авлага өмнөх оноос 55.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

3.5.3 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 1.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 4.2 сая төгрөг болж, 2.4 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 3. Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/ Өсөлт (+), Бууралт (-)
Урьдчилж гарсан зардал			-

Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	-	-	-
Үндсэн хөрөнгө бэлтгэх урьдчилгаа	-	-	-
Цалингийн урьдчилгаа	1.8	4.2	2.4
Томилолтын урьдчилгаа	-	-	-
Дүн	1.8	4.2	2.4

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэлд Цэцэрлэг 1.8 сая төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын сургууль 2.4 сая төгрөгийн цалингийн урьдчилгааны үлдэгдэлтэй байна.

3.5.4 Бараа материал

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 4,402.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 597.2 сая төгрөг болж, 3,805.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 4. Бараа материалын үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	11.7	47.7	36.0
Тусгай зориулалттай материал			0.0
Эм боох материал	2.0	47.6	45.6
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	9.7	0.1	-9.6
Хангамжийн материал	4376.0	508.5	-3867.5
Бичиг хэргийн материал	16.0	19.5	3.5
Аж ахуйн материал	298.9	435.2	136.3
Сэлбэг хэрэгсэл	10.5	1.5	-9.0
Түлш, шатах тослох материал	15.1	7.5	-7.6
Барилгын засварын материал	9.1	8.2	-0.9
Хүнсний материал	7.2	25.8	18.6
Бусад хангамжийн материал	4019.2	10.8	-4008.4
Мал амьтад	14.9	41.0	26.1
Дүн	4402.6	597.2	-3805.4

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд 733.9 сая төгрөгийн бараа материалыг орлого авснаас 507.5 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 226.4 сая төгрөгийн бараа материалыг хандиваар болон шилжүүлэн авсан байна. Нийт 539.0 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулж, ЗДТГ 4,000.5 сая төгрөгийн хөрөнгийг үндсэн хөрөнгийн дансанд шилжүүлсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Ерөнхий боловсролын сургууль бараа материалын дэлгэрэнгүй тайланд 0.3 сая төгрөгийн орлого дутуу авсныг санхүүгийн тайланд залруулсан.
2. Цэцэрлэг өмнөх оны эцэст үлдэгдэлтэй байсан 2 куб/м бүхий хэмжээтэй 600.0 мянган төгрөгийн банзыг нотлох баримтгүйгээр шууд зарлагадаж, нягтлан бодох бүртгэлд тусгасан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.
3. Цэцэрлэг тайлант онд 1 хүүхдэд ногдох хоолны зардлыг нормативаас 958.8 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан зөрчилд төлбөрийн акт тогтоосон.
4. Цэцэрлэг жилийн эцэст аж ахуйн материалаас бусад 20,123.7 мянган төгрөгийн материалын үлдэгдлийг тоолж, тооцоо хийж баталгаажуулаагүй зөрчилд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.5.5 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 5,020.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 17,061.7 сая төгрөг болж, 12,041.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 5. Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/ Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	4,664.5	16,691.2	12,026.7
Барилга, байгууламж, орон сууц	3,938.8	15,501.4	11,562.6
Авто-тээврийн хэрэгсэл	100.8	308.1	207.3
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	236.6	467.9	231.3
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	157.5	189.6	32.1
Зам, гүүрний байгууламж			
Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж			
Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	1.2	1.2	
Бусад үндсэн хөрөнгө	165.4	154.8	-10.6
Дуусаагүй барилга, байгууламж			
Ном	64.2	68.2	4.0
Биет бус хөрөнгө	355.6	370.5	14.9
Программ хангамж	0.8	0.9	0.1
Бусад биет бус хөрөнгө	354.8	369.6	14.8
Дүн	5,020.1	17,061.7	12,041.6

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл өссөн нь тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 176.6 сая, үнэ төлбөргүйгээр авсан 12,418.5 сая төгрөгийн, нийт 12,592.1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлого авсан байна.

Үндсэн хөрөнгө өссөн нь сумын ЗДТГ улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 6,399.3 сая төгрөгийн Онон голын бетонон гүүр, аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 146.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг, хандиваар барьсан 35.0 сая төгрөгийн багийн төвийн барилгыг, бараа материалын данснаас 4,000.5 сая төгрөгийн жишиг сумын байгууламжуудыг, ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдсэн 73.8 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлэн орлого авч, Сум дундын эмнэлгийн 489.1 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Тайлант онд 115.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг акталж данснаас хасан, 3.0 сая төгрөгийг шилжүүлсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Нийтлэг үйлчилгээний газар хөрөнгө шилжүүлэх тухай эрх бүхий байгууллагын шийдвэр гараагүй байхад 2,682.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бүртгэл тайланд тусгасныг санхүүгийн тайланд залруулсан.

3.5.6 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 12.2 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 0.7 сая төгрөг болж, 11.5 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт № 6. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл

/сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Өглөг	3.7	0.0	(3.7)
Ажиллагсадтай холбогдсон өглөг	3.7	0.0	(3.7)
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг			-
Бусад өглөг	8.5	0.7	(7.8)
Байгууллагад төлөх өглөг	1.6		(1.6)
Хувь хүмүүст төлөх өглөг	1.3	0.7	(0.6)
Татварын өглөг /ТӨҮГ/	0.1		(0.1)
Дансны өглөг /ТӨҮГ/	5.5		(5.5)
Нийт дүн	12.2	0.7	(11.5)

Эх сурвалж: Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлд Биндэр Нийтлэг үйлчилгээний газрын хувь хүмүүст төлөх 0.7 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэл байна.

3.5.7 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 10,021.9 сая, эцсийн үлдэгдэл 18,456.9 сая төгрөг болж, 8,435.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт № 7. ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХУВЬ ОРОЛЦОО

/САЯ ТӨГРӨГ/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	2,765.2	2,777.4	12.2	15.0
Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	123.2	588.6	465.4	3.2
Хуримтлагдсан үр дүн:	6,425.4	14,238.0	7,812.6	77.1
Өмнөх үеийн үр дүн	5,291.8	6,351.6	1,059.8	
Тайлант үеийн үр дүн	1,133.6	7,886.4	6,752.8	
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	708.1	852.9	144.8	4.6
Дүн	10,021.9	18,456.9	8,435.0	100

Эх сурвалж: : Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын оруулсан капитал данс 12.2 сая төгрөгөөр өсөхөд Сум дундын эмнэлгийн 15.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, Эмийн эргэлтийн сан 3.4 сая төгрөгөөр буурсантай холбоотой байна.

Өмч /ТӨҮГ/ данс 465.4 сая төгрөгөөр өссөн нь Биндэр нийтлэг үйлчилгээний газрын өмч 94.4 сая төгрөгөөр, Сум дундын эмнэлгийн өмч 370.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Дахин үнэлгээний зөрүү данс Сум дундын эмнэлгийн 147.7 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, Эмийн эргэлтийн сангийн 3.0 сая төгрөгөөр буурсантай холбоотой.

3.5.8 Орлогын данс

Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан дахь 16,041.1 сая төгрөгийн орлогоос татварын орлого 315.2 сая төгрөг, татварын бус орлого 12,239.2 сая төгрөг, тусламж санхүүжилтийн орлого 3,486.8 сая төгрөг байна.

Татварын бус орлогод торгуулийн орлого 30.7 сая төгрөг, төсөвт байгууллагын туслах үйл ажиллагаанаас 33.8 сая төгрөг, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 11,781.8 сая төгрөг, зээлийн хүүгийн 19.8 сая төгрөг, бусад орлого 100.7 сая төгрөг, ТӨҮГ-ын борлуулалтын орлого 272.4 сая төгрөгийн орлого байна. Үүнд: Нийтлэг үйлчилгээний газар 209.6 сая төгрөг, Сум дундын эмнэлэг 222.3 сая төгрөг, Байгаль хамгаалах сан 11.9 сая, Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сан 19.7 сая төгрөг, Засаг даргын Тамгын газар 11,545.7 сая, Ерөнхий боловсролын сургууль 15.6 сая төгрөг, Соёлын төв 2.5 сая, Биндэр Ой анги 165.5 сая, Эмийн эргэлтийн сан 8.1 сая төгрөг, Орон нутгийн орлогод 38.3 сая төгрөгийн орлого хүлээн авсан байна.

3.5.9 Зардлын данс

Үйл ажиллагааны нийт зардал 7,889.1 сая төгрөг, үйл ажиллагааны бус зардал 186.9 сая төгрөг байна. Үйл ажиллагааны бус зардал нь үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан болон ОНХС-ийн хөрөнгийн зардалтай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Биндэр сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын 2021 оны орон нутгийн төсөв батлах тухай 2021 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн 15 дугаар тогтоолд зааснаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь тайлант онд 181.5 сая төгрөгийн орлого орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэхээр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 353.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 172.0 сая төгрөгөөр давуулан буюу 194.8 хувиар биелүүлсэн байна.

Хүснэгт 8. Төвлөрүүлэх орлого

/мянган төгрөг/

№	Орлогын нэр төрөл	2021 он			
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Үйл ажиллагааны орлого	27,000.0	34,972.2	7,972.2	129.5
2	Хөрөнгийн орлого	65,000.0	80,461.0	15,461.0	123.8
3	Хөрөнгө борлуулсны орлого	0.0	885.0	885.0	
4	Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	200.0	200.0	-	100.0
5	Бууны албан татвар	3,200.0	3,419.0	219.0	106.8
	Малд ногдуулах албан татвар	0.0	114,015.9	114,015.9	
7	Улсын тэмдэгтийн хураамж	7,000.0	6,259.4	(740.6)	89.4
8	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	4,684.1	9,192.8	4,508.7	196.3
9	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,000.0	5,232.6	1,232.6	130.8
10	Газрын төлбөр	3,400.0	4,001.7	601.7	117.7
11	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	36,000.0	54,061.9	18,061.9	150.2
12	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	18,003.6	2,178.7	(15,824.9)	12.1

13	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	0.0	285.0	285.0	
14	Торгуулийн орлого	12,000.0	30,726.0	18,726.0	256.1
15	Бусад орлого	1,000.0	7,593.2	6,593.2	759.3
Нийт дүн		181,487.7	353,484.3	171,996.6	194.8

Сумын төсвийн орлогын биелэлтийг орлогын төрлөөр авч үзвэл үйл ажиллагааны орлого, хөрөнгийн орлого, хөрөнгө борлуулсны орлого, бууны албан татвар, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр, хог хаягдлын хураамжийн орлого, газрын төлбөр, хүү торгуулийн орлого, бусад орлого, ойн нөөц ашигласны төлбөрийн орлого, ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр, усны төлбөр, малын албан татварууд давж биелсэн нь төлөвлөгдөөгүй орлого орсон болон орлогын төлөвлөлттэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлогыг 740.6 мянган төгрөгөөр, агнуурын нөөц ашигласны төлбөрийг 15,824.9 мянган төгрөгөөр, нийт 16,565.5 мянган төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1. “хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;” заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр болон нийт зарлагыг төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Сумын ИТХ-аас нийт зардал, эх үүсвэрийг 3,457.8 сая төгрөгөөр, тодотголоор 220.8 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, нийт 3,678.6 сая төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 3,463.8 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 3,112.3 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 226.4 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд, эргэж төлөгдөх зээлд 125.1 сая төгрөгийг зарцуулахаар батлагджээ.

Сумын төсөвт аймгийн төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэгийг 705.7 сая төгрөгөөр батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 705.7 сая төгрөгөөр олгожээ.

Нийт зардлын 2,104.8 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 1,012.6 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 127.8 сая төгрөгийн орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 23.0 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 131.4 сая төгрөгийг үндсэн болох туслах үйл ажиллагааны орлогоос, 64.2 сая төгрөгийг урьд оны үлдэгдлээс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр тусгай зориулалтын шилжүүлгээр 2,104.8 сая төгрөгийг, орон нутгийн төсвөөс олгох санхүүжилт 1,012.6 сая төгрөгийг, орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох 127.8 сая төгрөгийг бүрэн санхүүжүүлсэн байна. Эрүүл мэндийн төвд эрүүл мэндийн даатгалын сангаас олгох санхүүжилтийг 17.8 сая төгрөгийг олгож, 5.2 сая төгрөгөөр дутуу олгосон байна. Орон нутгийн хөгжлийн санд 113.4 сая төгрөгийн малын албан татварын орлогыг төвлөрүүлж, 0.6 сая төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогод 75.3 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 26.3 сая төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн нь батлагдсан орлогын төлөвлөгөөг Жижиг дунд бизнесийг

дэмжих сан 31.9 сая төгрөгөөр дутуу, Сум хөгжүүлэх сан 5.6 сая төгрөгөөр давуулж биелүүлснээс шалтгаалжээ.

Туслах үйл ажиллагааны орлого 36.2 сая төгрөг бүрдүүлж, батлагдсан төсвөөс 6.9 сая төгрөгөөр давсан нь Байгаль хамгаалах сан орлогыг 1.9 сая төгрөгөөр, Орон нутгийн хөгжлийн сан 5.4 сая төгрөгөөр давуулж биелүүлснээс шалтгаалжээ.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 3,189.2 сая төгрөг буюу 92.1 хувьтай байгаа нь хөрөнгийн зардал 13.2 сая төгрөгөөр, эргэж төлөгдөх зээл 125.0 сая төгрөгөөр, бараа ажил үйлчилгээний зардал 113.8 сая төгрөгөөр, урсгал шилжүүлгийн зардал 20.7 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэнтэй холбоотой байна. Үүнд:

Урсгал зардлын гүйцэтгэлийг авч үзвэл цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил 42.3 сая төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 16.6 сая төгрөгөөр, байр ашиглалтын тогтмол зардал 1.9 сая төгрөгөөр, хангамжийн бараа материалын зардал 0.6 сая төгрөгөөр, хоол хүнс, нормативт зардлыг 49.8 сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж 0.3 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардал 78.2 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн байна.

Тайлант оны төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдэл 18.5 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлснийг авч үзвэл Засаг даргын тамгын газар 1.4 сая төгрөгийг, Соёлын төв 9.0 сая төгрөгийг, Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал 8.0 сая төгрөгийг, Сум дундын эмнэлэг 0.1 сая төгрөгийг, Ой анги 0.01 сая төгрөг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

Мөн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн үлдэгдлээс Хүүхдийн цэцэрлэг 33.2 сая төгрөгийг, Ерөнхий боловсролын сургууль 71.3 сая төгрөгийг төгрөгийг, нийт 104.5 сая төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

Орон нутгийн хөгжлийн сангаар 167.1 сая төгрөгийн 15 ажил хийгдэхээр төлөвлөснөөс 14 ажлыг 153.9 сая төгрөгөөр гүйцэтгүүлж, 8.0 сая төгрөгийн төсөв бүхий хогийн цэгийн хашаажуулах ажил хийгдээгүй байна.

Эргэж төлөгдөх зээл 125.0 сая төгрөгөөр хэмнэгдсэн нь Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сангаас олгох 51.2 сая төгрөгийн, Сум хөгжүүлэх сангаас олгох 73.8 сая төгрөгийн зээлийг олгоогүйтэй холбоотой байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад батлагдсан төсвийн хүрээнд тэвчиж болох зардлыг хэмнээгүй, арвилан хэмнэлтгүй зарцуулсан 10.1 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:*
  - ЗДТГ 5.6 сая төгрөг
  - Соёлын төв 4.5 сая төгрөг
- Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй 13.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх зөвлөмж, албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:*
  - ЕБ-ын сургууль 3.5 сая төгрөг
  - Байгаль хамгаалах сан 10.0 сая төгрөг
- Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал ашиг сонирхлын зөрчилтэй захиргааны шийдвэр гаргаж 0.4 сая төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон зөрчил илэрсэнд төлбөрийн акт тогтоосон.*
- Байгаль хамгаалах санд хууль тогтоомжид нийцээгүй 11.9 сая төгрөгийн орлого бүртгэсэн зөрчилд зөвлөмж хүргүүлжээ.*

5. Малын тоо толгойн албан татварыг Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэхдээ 563.5 мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн зөрчлийг арилгах зөвлөмж хүргүүлээ.

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт дансанд дээд шатны төсвийн захирагчаас 315,699.6 мянган төгрөгийн хөрөнгө, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого 44,349.6 мянган төгрөгийн, төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж 165.0 мянган төгрөгийн, нийт 360,214.2 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ. Үүнд: Сумын ИТХ 3,300.0 мянган төгрөг, Засаг даргын тамгын газар 98,825.0 мянган төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын сургууль 20,879.9 мянган төгрөгийн, Сум дундын эмнэлэг 236,101.0 мянган төгрөгийн, Соёлын төв 871.5 мянган төгрөгийн, Цэцэрлэг 236.8 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн байна.

Үүнээс цалин хөлс, нэмэгдэл урамшилд 46,267.1 мянган төгрөгийг, нийгмийн даатгалын шимтгэлд 5,896.8 мянган төгрөгийг, байр ашиглалттай холбоотой зардалд 1,500.0 мянган төгрөгийг, хангамжийн бараа материал худалдан авахад 10,376.2 мянган төгрөгийг, эм бэлдмэлийн зардалд 96,859.2 мянган төгрөгийг, хоол хүнсний зардалд 12,234.9 мянган төгрөгийг, эд хогшил авах зардалд 5,798.5 мянган төгрөгийг, томилолтын зардалд 550.0 мянган төгрөгийг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжид 17,262.8 мянган төгрөгийг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 14,116.6 мянган төгрөгийг, шагнал урамшуулалд 42,712.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, хөрөнгийн зардалд 73,913.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансны үлдэгдэл 8,106.0 мянган төгрөгийг төвлөрүүлснээс орон нутгийн төсөвт ЗДТГ 7,992.0 мянган төгрөг, ИТХ 2.7 мянган төгрөг, Соёлын төв 22.1 мянган төгрөг, улсын төсөвт Ерөнхий боловсролын сургууль 89.2 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Сумын ЗДТГ нэмэлт дансанд Хурх голын гүүрний хураамжийн орлого 3.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 23.9.3. "хууль тогтоомжийн дагуу сум, дүүргийн төсөвт орох бусад орлого" заалтад нийцээгүй зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч шилэн дансны цахим хуудсанд 230,678.2 мянган төгрөгийн 48 мэдээллийг мэдээлснээс 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, өр үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх мэдээллийг мэдээлээгүй зөрчил илэрсэнд зөвлөмж хүргүүлээ.

2. Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн байршуулаагүй дараах байгууллагуудад зөрчлийг дахин давтахгүй байх зөвлөмж хүргүүлсэн байна. Үүнд:
- Сум дундын эмнэлэг шилэн дансны цахим хуудсанд 295.8 сая төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй.
  - Биндэр Нийтлэг үйлчилгээний газар таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 112.5 сая төгрөгийн 6 худалдан авалт, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 182.3 сая төгрөгийн орлогын 17 мөнгөн гүйлгээ, өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой 6.2 сая төгрөгийн 8 тушаал шийдвэрийг мэдээлээгүй.
  - Биндэр Ой анги таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6,059.5 мянган төгрөгийн 1 худалдан авалт, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 31,911.8 мянган төгрөгийн 4 мөнгөн гүйлгээ, өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой 827.2 мянган төгрөгийн 4 тушаал шийдвэрийг шилэн дансны цахим хуудсанд тус тус мэдээлээгүй.

ЕБС шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 619.0 сая төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтахгүй байх албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид 189.2 сая төгрөгийн 2 албан шаардлага, 59.1 сая төгрөгийн 3 зөвлөмж хүргүүлсэн ба хэрэгжилт дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		Хэрэгжилт
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага	2	189.2	2	189.2			100
Зөвлөмж	3	59.1	3	59.1			100
Нийт	5	248.3	5	248.3			100

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 6 төсвийн байгууллага, 1 төрийн сангийн, 3 орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, 4 тусгайн сангийн нийт 14 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 6 төсвийн байгууллага, 1 төрийн сан аудит хийж дүгнэлт гарган, Жижиг дунд бизнесийг дэмжих сан, Байгаль хамгаалах сан, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангууд аудитын түүвэрт хамрагдсан болно.

Аудитад хамрагдсан харьяа 7 байгууллагын санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” дүгнэлт өгсөн. Цэцэрлэгийн санхүүгийн тайланд “Өндөрхаан Итгэл аудит “ ХХК аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэж “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн байна.

“Эмийн эргэлтийн сан” орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлан аудитад хамрагдаагүй нь цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 4,015.4 сая төгрөгийн 19 алдаа, зөрчил ХЭА-2022/10/СТА-ТТЗ

илрүүлснээс 2,683.2 сая төгрөгийн 2 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 2.0 сая төгрөгийн 3 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 651.9 сая төгрөгийн 5 зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлж, 678.3 сая төгрөгийн 9 зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нэгтгэхдээ харьяа байгууллагуудын аудит хийсэн санхүүгийн тайлангаас зөрүүгүй нэгтгэсэн байна. Харьяа байгууллагын үр дүнгийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайланг нэгтгэхдээ төсөвт байгууллагуудад олгосон урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилтийн 1,126.0 сая төгрөг, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлсэн 18.5 сая төгрөг, нийт 1,144.5 сая төгрөгийг устгах бичилтийг хийж тайланг нэгтгэсэн байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага

Аудитаар төвлөрүүлэн захирагчид төлбөрийн акт, албан шаардлага өгөгдөөгүй.

Төвлөрүүлсэн захирагчид 39.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд өгсөн 5 зөвлөмжийг менежментийн захидалд дурдсан болно.

Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 39.1 сая төгрөгийн 5 алдаа, зөрчил илрүүлснээс зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

3.10. ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ БУЮУ АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Дараагийн аудитаар Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аудитад ирүүлэхдээ Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар батлагдсан заавар журмын дагуу санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн тодруулгыг бүрэн бэлтгэн ирүүлсэн эсэх, аудитаар өгсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг авч үзнэ.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

1. Орлогын данстай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт: улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлогыг 740.6 мянган төгрөгөөр, агнуурын нөөц ашигласны төлбөрийг 15,824.9 мянган төгрөгөөр, нийт 16,565.5 мянган төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1. "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;" заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна.

1.2. Эрсдэл: Төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр бүрэн биелүүлээгүй байх.

1.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр бүрэн биелүүлж ажиллах

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт: Байгаль хамгаалах санд хууль тогтоомжид нийцээгүй 11,928.1 мянган төгрөгийн орлого бүртгэсэн нь "Ашигт малтмалын тухай" хуулийн 38.1.8-д дахь заалтад нийцэхгүй байна.

2.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байх

2.3. Өгсөн зөвлөмж: Байгаль хамгаалах санд "Ашигт малтмалын тухай" хуулийн 38.1.8 дах заалтын дагуу орлогыг төвлөрүүлэх

2.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

3 Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

3.1. Илрүүлэлт : Байгаль хамгаалах сангаас 9,984.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй нь "Ашигт малтмалын тухай" хуулийн 38.3, 38.4 дэх заалтад нийцэхгүй байна.

3.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байх

3.3. Өгсөн зөвлөмж: Байгаль хамгаалах сангаас "Ашигт малтмалын тухай" хуулийн 38.3, 38.4-д зааснаас өөр зардал гаргахгүй байх

3.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

4. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

4.1. Илрүүлэлт: Малын тоо толгойн албан татварыг Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэхдээ 563.5 мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна.

4.2. Эрсдэл: Холбогдох хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байх

4.3. Өгсөн зөвлөмж: Төсвийн тухай хуулийн 60.2. "Орон нутгийн хөгжлийн сан нь дараах эх үүсвэрээс бүрдэнэ: 60.2.8.малын тоо толгойн албан татварын орлого" гэсэн заалтыг бүрэн хэрэгжүүлж татварын орлогыг Орон нутгийн хөгжлийн санд бүрэн төвлөрүүлж ажиллах.

4.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

5. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

5.1. Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудсанд 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, өр үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

5.2. Эрсдэл: Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн байршуулаагүй байх.

5.3. Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлж, цахим хуудсанд мэдээллийг бүрэн байршуулж ажиллах.

5.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Байгууллагын удирдлагад асуудлын бүртгэлээр танилцуулж, илэрсэн зөрчлийг хүлээн зөвшөөрсөн болно.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Хэнтий аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 06 дугаар сарын 10-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	Аудитын нэр:	Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит	Аудитын код:
2022.03.25			ХЭА-2022/10/СТА-ТТЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч		сая төгрөгөөр

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
1	Ашиг сонирхлын зөрчилтэй захиргааны шийдвэр гаргаж 0.4 сая төгрөгийн үр дүнгийн урамшуулал олгосон.	0.4	Төлбөрийн акт тогтоосон	ИТХ-ын нарийн бичгийн даргыг түр орлон гүйцэтгэгч Нягтлан бодогч	Б.Биндэръяа Г.Бат-Эрдэнэ
ИТХ-ын зөрчлийн дүн		0.4			
1	Батлагдсан төсвийн хүрээнд тэвчиж болох 5.6 сая төгрөгийг хэмнэж ажиллаагүй байна.	5.6	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Г.Өнөболд Х.Гангансүвд
2	Нэмэлт дансанд Хурх голын гүүрний хураамжийн орлого 3.7 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 23.9.3. "хууль тогтоомжийн дагуу сум, дүүргийн төсөвт орох бусад орлого" заалтад нийцээгүй байна.	3.7	Албан шаардлага өгсөн	ЗДТГ-ын дарга, нягтлан бодогч	Г.Өнөболд Х.Гангансүвд
ЗДТГ-ын зөрчлийн дүн		9.3			
1	Бараа материалын дэлгэрэнгүй тайланд 0.3 сая төгрөгийн орлого дутуу авсан.	0.3	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	Д.Одонгэрэл
2	Батлагдсан төсвийн эдийн засгийн ангилал зөрчин 3.5 сая төгрөгийг бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлээс хичээлийн хэрэглэгдэхүүн бэлтгэсэн.	3.5	Албан шаардлага өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	Ж.Ариунтуяа Д.Одонгэрэл
3	Шилэн дансанд мэдээлбэл зохих 619.0 сая төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй.	619.0	Албан шаардлага өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	Ж.Ариунтуяа Д.Одонгэрэл
ЕБС-ийн зөрчлийн дүн		622.8			

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1	Өмнөх оны эцэст үлдэгдэлтэй байсан 2 куб/м бүхий хэмжээтэй 600.0 мянган төгрөгийн банзыг нотлох баримтгүйгээр шууд зарлагдаж, нягтлан бодох бүртгэлд тусгасан.	0.6	Төлбөрийн акт тогтоосон	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Э.Алтаншагай Д.Одонгэрэл
2	Тайлант онд 1 хүүхдэд ногдох хоолны зардлыг нормативаас 958.8 мянган төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан.	1.0	Төлбөрийн акт тогтоосон	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Э.Алтаншагай Д.Одонгэрэл
3	Жилийн эцэст аж ахуйн материалаас бусад 20,123.7 мянган төгрөгийн материалын үлдэгдлийг тоолж, тооцоо хийж баталгаажуулаагүй.	20.1	Албан шаардлага өгсөн	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Э.Алтаншагай Д.Одонгэрэл
4	Шалгагдагч байгууллагын төлбөрийн баримтын цахим системд бүртгэгдсэн дүн нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэгдсэн дүнгээс 16,307.2 мянган төгрөгөөр дутуу байна.	16.3	Зөвлөмж өгсөн	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Э.Алтаншагай Д.Одонгэрэл
	Цэцэрлэгийн зөрчлийн дүн	38.0			
1	Шилэн дансны цахим хуудсанд 295.8 сая төгрөгийн мэдээллийг байршуулаагүй байна.	295.8	Зөвлөмж өгсөн	Эрхлэгч Нягтлан бодогч	Ц.Өсөхбаяр Б.Энхтуул
	Сум дундын эмнэлгийн зөрчлийн дүн	295.8			
1	Батлагдсан төсвийн тэвчиж болох зардлаас 4.5 сая төгрөгийг хэмнэлтгүй зарцуулсан.	4.5	Зөвлөмж өгсөн	Даргын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч, Нягтлан бодогч	Г.Дэлгэрмаа Г.Бат-Эрдэнэ
	Соёлийн төвийн зөрчлийн дүн	4.5			
1	Хөрөнгө шилжүүлэх тухай эрх бүхий байгууллагын шийдвэр гараагүй байхад 2,682.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг бүртгэл тайланд тусгасан.	2,682.9	Санхүүгийн тайланд залруулсан	Нягтлан бодогч	Э.Солонго
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг баталж мөрдөж ажиллаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	Г.Баярхүү Э.Солонго
3	Байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	Г.Баярхүү Э.Солонго

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

4	Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 112.5 сая төгрөгийн 6 худалдан авалт, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 182.3 сая төгрөгийн орлогын 17 мөнгөн гүйлгээ, өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой 6.2 сая төгрөгийн 8 тушаал шийдвэрийг мэдээлээгүй байна.	301.0	Зөвлөмж өгсөн	Захирал Нягтлан бодогч	Г.Баярхүү Э.Солонго
	Нийтлэг үйлчилгээний газрын зөрчлийн дүн	2,983.9			
1	Таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 6,059.5 мянган төгрөгийн 1 худалдан авалт, таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 31,911.8 мянган төгрөгийн 4 мөнгөн гүйлгээ, өмч хөрөнгө захиран зарцуулахтай холбоотой 827.2 мянган төгрөгийн 4 тушаал шийдвэрийг шилэн дансны цахим хуудсанд тус тус мэдээлээгүй байна.	38.8	Зөвлөмж өгсөн	Биндэр Ой ангийн дарга, Нягтлан бодогч	Г.Даваажаргал Д.Оюунболд
	Ой ангийн зөрчлийн дүн	38.8			
1	Хууль тогтоомжид нийцээгүй 11928.1 мянган төгрөгийн орлого бүртгэсэн	11.9	Зөвлөмж өгсөн	Сумын Засаг дарга	Э.Мөнх-Очир Х.Гангансүвд
2	Батлагдсан 9984.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй	10.0	Зөвлөмж өгсөн	Сумын Засаг дарга	Э.Мөнх-Очир Х.Гангансүвд
	Байгаль хамгаалах сангийн зөрчлийн дүн	21.9			
1	Орлогын төлөвлөгөөний биелэлтийг нэр төрлөөр авч үзэхэд улсын тэмдэгтийн хураамжийн орлогыг 740.6 мянган төгрөгөөр, агнуурын нөөц ашигласны төлбөрийг 15,824.9 мянган төгрөгөөр, нийт 16,565.5 мянган төгрөгөөр дутуу биелүүлсэн.	16.6	Зөвлөмж өгсөн	Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Э.Мөнх-Очир Г.Бат-Эрдэнэ

Хэнтий аймгийн Биндэр сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2	Шилэн дансны цахим хуудсанд 230678.2 мянган төгрөгийн 48 мэдээллийг мэдээлснээс 3 мэдээллийг хугацаа хоцроож, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, өр үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх мэдээллийг мэдээлээгүй байна.	-	Зөвлөмж өгсөн.	Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Э.Мөнх-Очир Г.Бат-Эрдэнэ
3	Малын тоо толгойн албан татварыг ОНХС-д төвлөрүүлэхдээ 563.5 мянган төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна.	0.6	Зөвлөмж өгсөн.	Сумын Засаг дарга, Санхүүгийн албаны дарга	Э.Мөнх-Очир Г.Бат-Эрдэнэ
	ТТЗ-ийн дүн	17.2			
	Нийт дүн	4,032.6			